

**ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у квітні 2020 року**

*(оглядова довідка за матеріалами
преси, інтернету та неопублікованими документами)*

В Україні

30 квітня Верховна Рада ухвалила закон «Про приєднання України до Другого протоколу до Гаазької конвенції 1954 року про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту». На черзі підписання закону президентом і передача ратифікаційних грамот до ЮНЕСКО, після чого наша держава офіційно приєднається до Другого протоколу. Це дасть змогу Україні звертатися до ЮНЕСКО з проханнями про надання технічної допомоги в організації належного захисту власних культурних цінностей, підготовчих, профілактичних або організаційних заходів на випадок надзвичайних ситуацій, а також отримати додаткові інструменти в організації здійснення моніторингу та охорони культурних цінностей на тимчасово окупованих територіях. Насамперед це стосується збереження нашої спадщини в окупованому Росією Криму та окремих районах Донецької і Луганської областей.

Міністерство культури та інформаційної політики України, Національна опера України, Посольство Італії в Україні та Італійський інститут культури в Києві реалізували спільний проєкт солідарності та підтримки в час пандемії COVID-19 – #КультураНеЗупиняється/#LaCulturaNonSiFerma. У рамках кампанії Національна опера України презентувала онлайн низку відео, створених на основі записів артистів в умовах карантину. Проєкт розпочався виконанням твору-символу музичної спадщини Італії – хору «Va, pensiero» з опери «Набукко» Дж. Верді. А відео з композицією «Coro a vocca chiusa» з опери «Мадам Батерфляй» Дж. Пуччіні було присвячено українським лікарям-волонтерам, які допомагали боротися з коронавірусом у італійських містах Пезаро та Урбіно. Цим проєктом наша країна долучилася до акції #WeAreInItaly – #staytunedonIT (#МиІталія – #залишаймосяназв'язкузІТ), ініційованої Міністерством закордонних справ Італії на підтримку культурної індустрії та інноваційних секторів, а

також до ініціативи #MusicaSenzaFrontiere (#МузикаБезКордонів) від *Ravenna Festival*, який у 2018 році продемонстрував свою солідарність з Україною концертами «Шляхи дружби» під керівництвом Ріккардо Муті (Італія). Подія тривала з 10 квітня по 10 травня.

У березні – квітні Міністерство культури та інформаційної політики України також провело низку комунікаційних кампаній, присвячених боротьбі з пандемією коронавірусної хвороби *COVID-19*, серед яких були спільні проекти з Радою Європи та ЮНІСЕФ (Дитячий фонд ООН). Зокрема МКІП разом із проектом Ради Європи «Захист національних меншин, включаючи ромів та мови меншин в Україні» та Міністерством охорони здоров'я України розробили та випустили інформаційні матеріали 13-ма мовами національних меншин, які розповідають, як убезпечитися від коронавірусу. Макети доступні білоруською, болгарською, гагаузькою, грецькою, кримськотатарською, німецькою, польською, ромською, російською, румунською, словацькою, угорською мовами та на івриті. А завдяки гранту від ПРООН актори Лисичанського міського палацу культури, перетворившись у образи мультиплікаційних героїв, провели у місті інформаційний флешмоб на тему запобігання поширенню коронавірусу. Своєю чергою МОЗ України спільно з ВООЗ презентували українську редакцію дитячої книжки про боротьбу з *COVID-19* – «Мій герой – це ти». До створення книги долучилися: Референтна група Міжвідомчого постійного комітету з психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайних ситуацій, ВООЗ, ЮНІСЕФ Україна, Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, Міжнародна Федерація товариств Червоного хреста і Червоного Півмісяця, а також діти зі 104-х країн світу. Книжку буде передано дитячим онкологічним лікарням і дитбудинкам в Україні.

15 квітня Програма Європейського Союзу «Дім Європи» виділила понад 800 тис. євро на підтримку культури та креативних індустрій України під час пандемії *COVID-19*. У відповідь на кризу програма започаткувала чотири нові лінії підтримки: інфраструктурні гранти допоможуть вижити культурним організаціям, фінансуючи придбання обладнання для роботи на відстані, а також витрати на оренду та зарплату – до 9000 євро на кожну організацію; гранти цифрової співпраці фінансуватимуть інноваційні культурні диджитал-проекти, які спільно розроблять культурні організації з України та ЄС – до 25 000 євро на кожен проект; онлайн-університет пропонує підбірку онлайн-курсів для професіоналів культури (за проходження курсів слухачі отримуватимуть стипендію у розмірі 100 євро); запуск онлайн-ідеятону – Хататон *Hack The Culture*. Власне, останню подію було ініційовано Гете-Інститутом в Україні та проведено 24–26 квітня за підтримки Посольства Німеччини в Україні. Хататон *Hack The Culture* об'єднав технологічну та культурну спільноти нашої країни для пошуку нових стратегій, бізнес-моделей, і форматів мистецьких ініціатив. Підсумком марафо-

ну стало нагородження трьох команд, які запропонували найцікавіші рішення для культурного сектору. Ними стали: «Супермаркет культури» від *Port.agency*, віртуальний кіноклуб *kinoclub.org.ua* від компанії *Arthouse Traffic* та простір для онлайн-стрімів від ГО «Мистецьке об'єднання *Plai*». Для втілення своїх ідей переможці отримають по 3000 євро. Крім того, відібрано 20 найперспективніших проєктів, які зможуть претендувати на грант у 25 000 євро від «Дому Європи».

А 2 квітня Програма ЄС «Дім Європи» оголосила переможців конкурсу грантів міжнародної співпраці – культурних проєктів, які спільно втілюватимуться українськими та європейськими організаціями. Тож фінансову підтримку обсягом до 50 000 євро отримають такі проєкти: «Кіно для незрячих та нечуючих людей» від ГО *Fight For Right*; освітня програма *SPACES* від *CANactions School* та *Fundatia Heritas* (Румунія); масштабний музично-театральний проєкт «Чорнобильдорф. Археологічний Gesamtkunstwerk (музичний театр) в декількох актах» від БФ «Мистецька фундація «Порто-Франко»; «Твори культуру: бібліотечні інноваційні послуги» від Української бібліотечної асоціації у партнерстві з Білоруською бібліотечною асоціацією та Публічними бібліотеками міста Орхус (Данія); театральний проєкт «Н-Effect» за мотивами п'єс «Гамлет» В. Шекспіра та «Гамлет-машина» Х. Мюллера під керівництвом режисерки Р. Саркісян від ГО «Арт Діалог»; цифрова ініціатива «Pinsel.Munich» від ГО «17», що має на меті представити скульптурну спадщину Й. Г. Пінзеля з музейних колекцій України та Німеччини за допомогою засобів доповненої реальності; «Дім шахтарства» від ГО «Точка Дотику» включає дві роботи про гірничі громади Донбасу – музично-театральну виставу П. Юрова та повнометражний фільм Вікі Торнтон (Велика Британія); програма резиденцій «Закарпаття: зсередини і ззовні» від БФ «Мистецькі надра», що передбачає співпрацю митців і дослідників з України, Польщі, Угорщини, Словаччини, Чехії та Румунії. А проєктами-переможцями малих грантів, які отримають до 25 000 євро, стали: «(Роз)архівування (пост)індустрії: включення спадщини та розвиток культурної інфраструктури» від Центру міської історії Центрально-Східної Європи, Донецького обласного краєзнавчого музею (Краматорськ), Покровського історичного музею та Університету в Сент-Ендрюс (Велика Британія); а також «CORRUPT:OFF» від Данського культурного центру, який на прикладі документальної музичної вистави у постановці данської театральної групи *S:NTACT* і Полтавського театру сучасного діалогу покаже, як мистецтво може боротися з корупцією та просувати соціальні зміни.

За кордоном

6 квітня відбулася 10-та Інформаційна зустріч з питань ситуації в тимчасово окупованому Криму у сферах компетенції ЮНЕСКО, яку через пандемію

коронавірусної хвороби було проведено онлайн за інтерактивної участі держав-членів. У доповідях, підготовлених інституційними партнерами Організації – офісами Верховного Комісара ООН з прав людини, Представником з питань свободи преси ОБСЄ, Міжнародною радою з охорони пам'яток та історичних місць (ІКОМОС), а також *Amnesty International* – констатується подальше погіршення ситуації у тимчасово окупованому Росією Криму у сферах компетенції ЮНЕСКО. Зокрема наведено конкретні факти триваючих порушень прав людини, утисків національних меншин, свободи преси, безпеки журналістів, захисту культурної спадщини, перешкод у доступі до освіти рідною мовою. У рамках зустрічі було розповсюджено Спільну заяву від імені 33 країн-членів ЮНЕСКО на підтримку позиції України.

22 квітня т. в. о. міністра культури та інформаційної політики України С. Фоменко взяла участь у першому онлайн-засіданні міністрів культури країн-членів ЮНЕСКО з приводу глобальної кризи в секторі культури, викликаній пандемією *COVID-19*. Загалом до заходу долучилося понад 130 високопосадовців. Представники країн-учасниць наголосили на безпрецедентному впливі нинішньої кризи на культуру та поділилися досвідом щодо пріоритетних заходів для пом'якшення її наслідків. Підкреслюючи важливість соціальних та економічних аспектів сектору культури у своїх країнах, учасники погодилися з нагальною потребою інвестувати в цей сектор як під час сучасної кризи, так і по її завершенні. Адже різке обмеження доступу до культури, до якого вдалися уряди через пандемію, без належного реагування може послабити всю культурну екосистему, що вплине на майбутні покоління. Захід продемонстрував готовність країн-учасниць розвивати та посилювати платформу для діалогу та обміну передовою практикою між державами під проводом ЮНЕСКО.

Українські музиканти на чолі з артистом ЮНЕСКО в ім'я миру Г. Макаренком ініціювали глобальний проєкт «Мистецтво проти пандемії», який було підтримано в ЮНЕСКО. Ідея задуму – зібрати усі можливі творчі проєкти та представити їх у вільному доступі під егідою ЮНЕСКО як прояв глобального єднання митців у боротьбі з пандемією *COVID-19*. Ініціативу підтримала низка артистів ЮНЕСКО в ім'я миру та Послів доброї волі: скульпторка Хедва Сер (Франція), музикант та композитор Кудсі Ергюнер (Туреччина), піаністка Елісо Болквандзе (Грузія), оперна співачка Сумі Чо (Південна Корея), скрипаль Ейджин Німура, художниця Сецуко Клосовська де Рола (Японія), співачка Джейн Констанс (Маврикій), модельєр Альфаді (Нігер) тощо. Своєю чергою симфонічний оркестр *Kyiv Classic Orchestra*, очолюваний Г. Макаренком, надіслав до ЮНЕСКО понад два десятки записів класичних творів. Окрім того, український колектив у колаборації з *Global Harmony Orchestra* готує нову музичну програму, що стане фінальним акордом проєкту «Мистецтво проти пандемії». Її життєствердним мистецьким посланням стане гімн «Дерево миру», в основі якого

образ однойменної скульптури Посла доброї волі ЮНЕСКО Хедви Сер. Музику до гімну написав композитор П'єр Себо, автор тексту – Смайн Файруз (Франція).

До Великодня

Українці по всьому світу відзначили свято Христового Воскресіння. Втім більшість традиційних заходів цього року проведено онлайн через пандемію *COVID-19*. Зокрема онлайн-майстер-класи з писанкарства організували Посольство України в Ірландії за участі майстрині О. Чикети та Постійне представництво України при Раді Європи разом із українською діаспорою у Страсбурзі (Бельгія) та писанкарями В. і М. Левицькими. А Українська громада в Абу-Дабі вп'яте провела «Писанкову майстерню в Еміратах», яка об'єднала через інтернет учасників із ОАЕ, Канади, Франції, Туреччини, Лівану, Кувейту та України. Своєю чергою з нагоди свята Посольство України в Хорватії організувало одразу дві віртуальні виставки – української вишивки з етногалереї «Спадок» Т. та І. Демкурів і «Дивосвіт української писанки», в основі якої матеріали Музею писанкового розпису в Коломиї (філія Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й. Кобринського). Член Української спілки образотворчих мистців Канади, мисткиня Н. Валенюк презентувала в Торонто свою монументально-мистецьку композицію «Великодня писанка». А Посольство України в Австралії ініціювало фотопроєкт «Великдень разом», завдяки якому закордонні українці мали змогу продемонструвати свій внесок у збереження народних великодніх традицій.

Шевченківські дні

В Анталії (Туреччина) в Парку української культури під патронатом Світового Конгресу Українців встановлено барельєф Т. Шевченку. Ініціатором проекту виступила громадська організація «Українська родина» за підтримки адміністрації району Муратпаша м. Анталія. Головним чином проєкт профінансовано коштом голови громади «Українська родина» В. Михайлової та представника місцевого бізнесу Тарика Юкселя. По завершенні карантину планується урочисте відкриття пам'ятника.

Тимчасом у Лісабоні зусиллями Спілки українців в Португалії під поگردям Кобзарю встановлено табличку з QR-кодом, який містить посилання на сайт про Т. Шевченка португальською мовою – www.kobzar.pt. Долучитися до наповнення сайту, який має на меті поширення знань про життя і творчість великого українця, може кожен охочий. Редагуватиме подані переклади спеціально створена група при філологічному факультеті Лісабонського університету.

Рада громадських організацій Москви (РФ) підбила підсумки II Міжнародного Шевченківського конкурсу-флешмобу «Читаємо класиків української лі-

тератури», який відбувся за підтримки Посольства України в Росії. У заході взяли участь конкурсанти з Естонії, України та Росії. Серед лауреатів – вихованці Української національно-культурної автономії Санкт-Петербурга, Українського товариства «Вербиченька» (Нижньокамськ, Республіка Татарстан), Центру української культури «Джерело» (Томськ, РФ), Лохвицької гімназії №1 на Полтавщині та театральної студії «Позитив» смт Маньківка на Черкащині.

Міжнародний день пам'яті про Чорнобильську катастрофу

В Україні

До 34-ї річниці Чорнобильської трагедії онлайн-платформа українського кіно *Takflix* запустила показ документальної стрічки «Чорнобильські бабусі»/«The Babushkas of Chernobyl» незалежних режисерок Холлі Морріс та Енн Богарт (США). А український режисер В. Коршунов презентував трейлер арт-док-фільму «Артефакт Чорнобиля», саундтрек до якого написали Крістоф Етьє (гурт *Teleportmusik*, Франція) та Бенджамін Стенфорд (сценічне ім'я *Dub FX*, Австралія). Кінокартина є творчим переосмисленням Чорнобильської катастрофи засобами сучасного мистецтва. Зокрема до стрічки потрапили кадри з міжнародної медіарт виставки «ARTEFACT: Chernobyl 33», презентації застосунку доданої реальності «Портал у Чорнобиль» на фестивалі незалежного мистецтва *Burning Man* (США), відкриття найбільшої диджитал-скульптури України – «Чорнобильське сяйво» тощо.

Своєю чергою 26 квітня композитори формації *NOVA OPERA* Р. Григорів та І. Разумейко оголосили про початок роботи над новим проектом – археологічною оперою «Чорнобильдорф». На нього митців надихнули історії двох атомних електростанцій – Чорнобильської та Цвентендорфської (Австрія). Створення опери базуватиметься на методі багаторівневої культурологічної та медіа-археології, експедиційній роботі та резидентальних репетиціях. У творчому процесі візьмуть участь артисти та художники з України й Австрії. Як уже зазначалося, автори залучилися фінансовою підтримкою програми ЄС «Дім Європи». Партнером проекту також є Мистецький Арсенал.

За кордоном

Книга британського письменника Адама Хіггіботама «Північ у Чорнобилі: Нерозказана історія найбільшої атомної катастрофи світу», видана в 2019 році, отримала американську літературну Нагороду ім. В. Колбі. Відзнаку присуджує Норвічський університет штату Вермонт і Пріцкерівський військовий фонд (США) за видатні книги, написані на військову або розвідувальну тематику. В основі праці А. Хіггіботама – численні інтерв'ю свідків катастрофи і документи, що збереглися. Головну увагу автор приділяє пошуку можливих причин катастрофи і відтворює політичну картину СРСР періоду 80-х років.

В Україні

21 квітня з нагоди Дня пам'яті катастрофи й героїзму єврейського народу – Йом га-Шоа, яким вшановують пам'ять майже шести мільйонів євреїв, знищених під час Голокосту, та віддають данину пошани Єврейському руху опору тих часів, Надзвичайний та Повноважний Посол Ізраїлю в Україні Джоель Ліон провів віртуальну екскурсію Бабиним Яром. Дипломат пройшов київськими вулицями шляхом, яким ішли київські євреї 29 вересня 1941 року, відтворюючи послідовність тодішніх трагічних подій.

Креативні індустрії

За кордоном

Продукти двох українських стартапів було відзначено нагородами в галузі дизайну *Red Dot Award 2020* від Інституту «Центр дизайну землі Північний Рейн – Вестфалія» (Німеччина). Тож у категорії «Product Design» серед найкращих винаходів опинилися портативна футуристична гітара *Jammy* від *Jammy Instruments* й одразу дві інтерактивні камери для догляду за домашніми улюбленцями *Petcube Bites 2* та *Petcube Play 2* від компанії *Petcube* та дизайн-студії *Ozero*. Нагорода вручається дизайнерам і компаніям-виробникам за видатну якість і особливі досягнення в дизайні товарів широкого вжитку. Роботи-переможці експонуються в *Музеї дизайну Red Dot* в Ессені, який є найбільшим у світі зібранням досягнень сучасного дизайну.

Медійний фотограф В. Яцун отримав «Золоту камеру» на конкурсі *European Professional Photographer of the Year* в номінації «Fashion». Церемонія нагородження відбулася 4 квітня онлайн. Змагання проводить Федерація європейських фотографів з метою пропагування найвищих стандартів європейської професійної фотографії.

Рекламна агенція *Leia's Funky ART* з Болгарії випустила екологічні торбинки та футболки, на яких зображено казкових персонажів з книжки тернопільської письменниці В. Семеняк «Хто загубив усмішку?». Автор малюнків – болгарська ілюстраторка Адріана Христова.

Закордонне українство

В Україні

4 квітня до дня народження видатної американської співачки українського походження Квітки Цісик з ініціативи Національної ради жінок України та підтримки Світової федерації українських жіночих організацій відбувся світовий флешмоб «Українська пісня крокує світом». Подія об'єднала шанувальників співачки зі США, Іспанії, України та інших країн.

Освітній проєкт «Крок до України» від Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» надав доступ усім охочим до своїх розробок для вивчення української мови як іноземної. Завдяки інтернет-ресурсу можна визначити свій рівень володіння українською, а також обрати для себе матеріали серед розділів: «Читанка» – тексти для читання за мовними рівнями; «Слуханка» – аудіотексти; «Граматики» – пояснення і вправи; «Екскурсії» – віртуальні навчальні подорожі; «Етномайстерня» – рукоділля в народному стилі; «Кіно» – каталог сучасних і класичних українських фільмів.

За кордоном

Понад 80 науковців з усього світу, які досліджують Україну, підписали відкритого листа Американської асоціації українознавчих студій на захист українських культурних і наукових інституцій та збереження репутації України. Американські дослідники висловили протест проти урізання коштів для освітніх та культурних установ та звернулися до української влади з проханням переглянути запропоновані урізання бюджету, які цілком диспропорційно зачіпають культурні й освітні установи. На думку науковців, це спричинить колапс діяльності цих інституцій в Україні та за кордоном з руйнівними наслідками для здатності України захистити себе від глобальної загрози. Серед підписантів представники провідних університетів та наукових центрів Північної Америки, Великої Британії, Австралії, Польщі, Угорщини – Сергій Плохій, Йоханан Петровський-Штерн, Мейгіл Кортні Фаулер, Оксана Шевель, Марко Андрейчик, Віталій Чернецький, Алессандро Акіллі, Олег Коцюба та ін. Лист опубліковано 17 квітня у найстарішому англomовному друкованому виданні української діаспори у Північній Америці *The Ukrainian Weekly*.

Книга поезій «Наш знайомий голод» («Our Familiar Hunger», вид-во «Nightwood Editions») канадської письменниці українського походження Лейши Роснау стала переможцем премії *KOBZAR™ Book Award 2020*. Авторка висвітлює життя жінок Східної Європи від Голодомору в Україні та таборів інтернованих на території Канади протягом Першої світової війни аж до реалій 21 століття – секс-торгівлі та укладеного через інтернет шлюбу. Засновник премії – Українсько-канадська фундація Тараса Шевченка (Канада). Нагороду присуджують щорічно за внесок у канадську літературу авторів, які пишуть на пов'язану із українським канадським досвідом тему.

Викладачі курсів української мови, що діють на базі Української спілки в Анкарі (Туреччина), створили *Youtube*-канал «Ukraynasa öğreniyorum» («Вивчаю українську мову») та наповнюють його відео з поясненнями граматики, ситуативними прикладами, підбірками лексики тощо.

У Парижі (Франція) під час карантину українська майстриня О. Чорна перетворила вікно квартири на виставковий майданчик. Українка виставляла у вікні ляльки-мотанки, змінюючи експозицію кожні два-три дні. Таким чином мисткиня вирішила познайомити парижан із українськими традиціями та культурою.

Своєю чергою український танцювальний колектив «Shumka»/«Шумка» з Канади показав, як проводить тренування в умовах карантину. Запальне відео з виконанням гопака артистами у самоізоляції поширив Світовий Конгрес Українців на своїй сторінці в соціальних мережах. Видання *Toronto Star* назвало ансамбль «канадським національним скарбом», а в *Globe & Mail* його порівняли зі знаним ірландським проектом *Riverdance*. Торік колектив «Шумка» відзначив своє 60-річчя. Запланований з цієї нагоди концертний тур Канадою, який мав відкритися 24 квітня, перенесено через пандемію *COVID-19* на осінь.

Музика

В Україні

22–30 квітня завдяки Посольству США в Україні ГО «Непротоптана стежина» організувала безкоштовний інтенсивний онлайн-курс «Ефективний менеджмент та маркетинг у музиці». Мета заходу – поширення знань про можливості просування та ефективного управління музичними проектами серед музикантів-початківців та музичних менеджерів.

А 29 квітня за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (*USAID*), Українського культурного фонду і агенції *Concert.ua* стартував Проєкт «Культура об'єднує» від музичного медіа «СЛУХ». Він передбачає 8 онлайн-концертів у прямому ефірі на *YouTube*-каналі видання «СЛУХ» від артистів із різних міст України. Серію концертів відкрив виступ н. а. України Джамали (сценічне ім'я С. Джамаладінової).

За кордоном

Реперка *alyona alyona* (псевдонім О. Савраненко) увійшла до десятки найкращих реп-виконавиць світу за версією видання *Highsnobiety* (Німеччина). Її реп відзначили як швидкий, ритмічний і харизматичний, з незліченними змінами висоти тону та перформансним виконанням, яке гарантовано закарбовується в пам'яті. Рейтинг «10 жінок, які змінюють хіп-хоп гру просто зараз» опубліковано 13 квітня.

Співачка Джамала разом зі своєю командою долучилася до проєкту *Eurovision Home Concerts*, що проходить в рамках Міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення 2020» та має на меті згуртувати і підбадьорити європейців під час пандемії коронавірусу, підняти їм настрій і подарувати надію. Джамала виконала пісню «1944», яка принесла їй перемогу на Євробаченні у

2013 р. Її виступ транслиювався 10 квітня на офіційному *YouTube*-каналі *Eurovision Song Contest*.

Своєю чергою українські виконавці, які наразі проживають за кордоном – скрипаль Н. Рутковський (Неаполь, Італія) та оперна співачка Ю. Сафонова (Валенсія, Іспанія) приєдналися до популярного у Європі карантинного формату концертів з балкона. Ю. Сафоновій при цьому акомпанувала колумбійська піаністка Даніела Окампо. Окрім виконання класичних творів і світових хітів, артисти також запропонували своїм слухачам знакові українські композиції.

Театр В Україні

19 квітня *ГогольFEST* і ЦСМ «ДАХ» запустили міжнародний театральний онлайн-флешмоб під керівництвом В. Троїцького – *#TogetherAtTheSameTime*, у якому взяли участь театральні команди з Німеччини, Швейцарії, Франції та України. Марафон засновано на ідеї концептуального переживання «разом і одночасно» через виконання однакових дій людьми, які знаходяться у різних географічних просторах. Музичною основою події стала композиція ДахиБрахи «*Alambari*». До того ж з 26 квітня по 24 травня організовано новий виток флешмобу, до якого вже долучилися учасники з Чехії, Словенії, Туреччини, Гондурасу, Кот-д'Івуару та інших країн. Мета проєкту – об'єднати велике коло людей з усього світу, які відчувають один одного тут і зараз.

А з 27 квітня по 1 травня в рамках фестивалю *StartupGogolfest 2020* відбувся Щоденник цифрової перформативної лабораторії від швейцарської компанії виконавського мистецтва *Cie Dyki Dushi* на чолі з Мадлен Бонгард. Під час заходу завдяки сервісу *Zoom* було проведено воркшопи та інтенсиви, на основі яких створено мінівистави. Швейцарські та українські актори досліджували спільне та відмінне у грі на сцені й присутності у цифровому вимірі.

Театральна студія *DS DRIM* при Початковій школі мистецтв Й. Росінського в Нітрі (Словаччина) стала однією з переможців дитячої програми на дистанційному театральному фестивалі «Вішак-*online*», який провело Творче об'єднання «Гармидер» у Луцьку разом із асоціацією «Український незалежний театр». Церемонія нагородження відбулася 3 квітня онлайн.

Попри карантин, у квітні тривала співпраця українських театрів із закордонними режисерами над втіленням нових проєктів. Зокрема Київський академічний драматичний театр на Подолі провів онлайн-репетиції з Автанділом Варсімашвілі (Грузія), який ставить у театрі виставу «Механічний апельсин» за Ентоні Берджесом. У Національному театрі російської драми ім. Лесі Українки класик литовського театру Йонас Вайткус працював над виставою про В. Маяковського – «Тринадцятий апостол, или Облако в штанах». Режисер Каха Гогідзе (Грузія) репетирував онлайн одразу з двома театрами – Миколаївським ака-

демичним українським театром драми та музичної комедії над постановкою «Номо Ludens» за твором білоруського драматурга Т. Іллевського, а також Херсонським обласним академічним музично-драматичним театром ім. М. Куліша над втіленням п'єси грузинської драматургині Н. Мірзіашвілі «Станцюй зі мною танго, або В Париж через балкон». Івано-Франківський академічний обласний український музично-драматичний театр ім. І. Франка дистанційно розпочав роботу над п'єсою «Вишневий сад» А. Чехова під керівництвом Міхая Тарни (Молдова). Першу онлайн-зустріч режисера з театральною трупю під назвою «Діалоги про театр з акторами і глядачами» можна переглянути на *YouTube*-каналі франківців.

За кордоном

Вистава «Сімейний альбом/*Album di Famiglia*» Київського академічного театру драми і комедії на лівому березі Дніпра, яку поставив італійський режисер Маттео Спіацці, увійшла до головної програми міжнародного театрального фестивалю *II International Online Theatre Festival 2020*, що проходить за підтримки Центральної школи сценічної мови та драматичного мистецтва, Лондонського університету та Коледжу Емерсона (Велика Британія). Фестиваль має на меті створити інтернет-простір, який розмиває географічні кордони, відкидає обмеження щодо національної ідентичності та, що найважливіше, об'єднує глядачів як спільноту людей, які мислять. Форум триває з 15 квітня до кінця травня. В цей час усі фестивальні вистави можна безкоштовно переглянути на сайті проекту.

26 квітня в рамках міжнародного фестивалю інклюзивних театрів *XXX Międzynarodowego Nieprzetartego Szlaku* (Польща), який цього року пройшов онлайн, відбувся показ вистави «Погляд». Робота підіймає складні теми булінгу та надмірної опіки дітей з інвалідністю. У проєкті поряд із професійними акторами беруть участь діти із вадами зору з театральної студії «Журавка», що працює у Львівській спеціальній школі-інтернаті № 100. Режисеркою вистави виступила А. Єпатко, а ініціатором створення – директорка Мистецько-терапевтичного центру «Непротоптана стежина» А. Войтюк. Фестиваль *Międzynarodowego Nieprzetartego Szlaku* проходить за підтримки Міністерства культури та національної спадщини Польщі та Люблінського воєводства.

26 квітня О. Книга – директор Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Куліша взяв участь у онлайн-конференції Євразійської театральної асоціації. У рамках події театральні діячі з різних країн обговорили нові виклики та можливості, які постали перед театром через пандемію *COVID-19*. У конференції, зокрема, взяли участь представники Туреччини, Азербайджану та Узбекистану.

Кіно

В Україні

З 24 квітня по 3 травня тривав *XVII Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA*, який вперше провели онлайн. Подія стала можливою за підтримки Посольства Швеції в Україні, а її партнерами виступили посольства США, Канади та Швейцарії у нашій країні, Представництво Європейського Союзу в Україні, Європейська асоціація документального кіно, Французький Інститут, Британська Рада, Австрійський культурний форум, Польський Інститут, Гете-Інститут, міжнародний кінофестиваль *DOK Leipzig* (Німеччина), міжнародна платформа документального кіно «Pitch the Doc», ОБСЄ, організація *Amnesty International* тощо. Цьогорічний форум пройшов під назвою «Teen Spirit» (дослівно – «підлітковий дух») та був присвячений проблемі дорослішання, захисту прав дітей і впливу молоді на важливі суспільні проблеми. Кожен фестивальний день розкривав певну тему: «Кібербулінг», «Сім'я», «Активізм», «Війна», «Рівність», «Можливості», «Освіта». Програма фестивалю включала 45 інтерактивних онлайн-стрімів дискусій, розмов та лекцій на сайті *docudays.ua*, а також 70 стрічок із 32-х країн, які можна було переглянути на платформі *DOCU/SPACE*. До міжнародної конкурсної програми, зокрема, увійшли фільми з Канади, США, Нідерландів, Норвегії, Фінляндії, Німеччини, Франції, Литви, Польщі, Грузії, Таїланду, Венесуели та України (включаючи країни копродукції). Як знак солідарності зі світовою культурною спільнотою і спосіб підтримати глядачів у кризовий час усі покази були безкоштовними. Конкурсні програми фестивалю традиційно оцінювали різні команди. До журі міжнародного конкурсу Досу/Світ увійшли: режисерка Клер Сімон (Франція), незалежний фестивальний продюсер Хосе-Рамон «Мон» Рівас (Велика Британія) та кінокритикиня Д. Бад'йор (Україна). Членами журі міжнародного конкурсу короткометражних стрічок Досу/Коротко та національного конкурсу Досу/Україна стали: програмний директор ОМКФ Антельм Відо (Франція – Україна), продюсер Мікель Опструп (Данія) та кінокритик Владан Петкович (Сербія). А переможців у спеціальній номінації «Rights now!» визначили: освітній активіст, письменник Енвер Джуліман (Боснія і Герцеговина – Норвегія), режисер О. Сенцов і фахівець у сфері захисту прав дитини О. Розвадовська (Україна). За рішенням журі головний приз конкурсу Досу/Світ отримала стрічка І. Цілик «Земля блакитна, ніби апельсин» (Україна – Литва). Спеціальна відзнака конкурсу Досу/Світ – «Причина» Андреаса Фігаредо (Венесуела). Головний приз конкурсу Досу/Коротко – «Грейкі» Енріка Рібеса (Іспанія). Головний приз номінації «Rights Now!» – фільм Ніколь Шефер «Будда в Африці» (ПАР – Швеція). Головна нагорода підліткового журі – картина Ксенії Охупкіної «Безсмертний» (Естонія – Латвія). Спеціальний приз підліткового журі – «Панки» Масьї Омс (Нідерланди). А спеціальну нагороду від медіапартнера фе-

стивалю *Current Time TV* здобула кінокартина Хассана Фазілі «Опівнічний мандрівник» (США – Канада – Катар – Велика Британія). Переможцям вручили оригінальні статуетки, що апелюють до молодіжної субкультури графіті, створені Ж. Кадировою. Форум відкрила стрічка Реетти Гугтанен «Боги Молленбеку» (Фінляндія – Бельгія – Німеччина, 2019), а фінальним акордом стала картина Т. Крупа «Хороша смерть» (Словаччина – Чехія – Австрія – Франція – Швейцарія, 2019). Серед цьогорічних позаконкурсних програм – традиційна добірка фільмів-призерів міжнародних фестивалів «Docu/Хіти»; основна тематична програма «TEEN SPIRIT», що розкрила тему дорослішання в різних країнах світу – США, Німеччині, Норвегії, Південній Африці та ін.; програма «Знаходження: Шотландія у фокусі» зі стрічками від шотландських документалістів (Велика Британія); «Ретроспектива Клер Сімон», яку особисто презентувала французька режисерка; спеціальний проєкт «Made in China» за участі китайських режисерів Їфань Сунь, Яна Суня та С. Лео Чана тощо. Серед спеціальних подій фестивалю – фотовиставка «Молодь Донбасу. Вчора, завтра: портрети 2014–2018» Крістофера Нанна (Велика Британія) та показ стрічки Крістіана Фрая «Воєнний фотограф» (Швейцарія, 2001). А в рамках онлайн-дискусії «Медреформа під час пандемії: як медики долають нові виклики?» демонструвався актуальний фільм Жерома ле Мера «Вигорання» (Бельгія – Франція – Швейцарія, 2016), який піднімає тему професійного вигорання серед медиків. Віртуальними глядачами *XVII Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA* стали представники 29-ти країн, зокрема США, Канади, Німеччини, Бельгії, Греції, Фінляндії, Китаю, Грузії, Таїланду та інших.

21–27 квітня компанія *Arthouse Traffic* за підтримки Представництва Європейського Союзу в Україні спільно з європейським мережевим порталом *Cineuropa*, Французьким Інститутом та Гете-Інститутом організувала Онлайн-фестиваль європейського кіно. До програми увійшло 8 європейських кінохітів останніх років: мелодрама «Франц» Ф. Озона (Німеччина – Франція, 2016), драма «Холодна війна» П. Павліковського (Польща – Франція – Велика Британія, 2018), трагікомедії «Велика краса» П. Соррентіно (Італія – Франція, 2013), «Чемпіони» Х. Фессера (Іспанія, 2018), «Король бельгійців» П. Бросенса та Дж. Хоуп Вудворт (Бельгія – Нідерланди – Болгарія, 2016), фантастична драма «Малюк Джо» Дж. Гауснер (Австрія – Велика Британія – Німеччина, 2019), історична драма «Анжелло» М. Шляйнцера (Австрія – Люксембург, 2018) та ін. Покази супроводжувалися коментарями українських кінокритиків.

21 квітня *Міжнародний фестиваль короткометражного кіно Wiz-Art* запропонував спеціальну програму *Quarantine Family Shorts 2020*, у якій було представлено стрічки з Великої Британії, Німеччини, Франції, Швеції, Норвегії та України.

Своєю чергою 7 квітня Одеський міжнародний кінофестиваль розпочав серію прямих ефірів зі знайомими представниками кіноіндустрії. Гостями проекту у квітні, зокрема, стали: артдиректор Міжнародного кінофестивалю в Карлових Варах Карел Ох (Чехія); директор Вільнюського міжнародного кінофестивалю Альгирдас Рамашка (Литва); режисер, продюсер та сценарист Пітер Веббер (Велика Британія).

15 квітня суспільний телеканал UA: КУЛЬТУРА запусив лінійку кінопоказів «Каннський фестиваль на UA: КУЛЬТУРА». До програми марафону увійшли стрічки, презентовані та високо оцінені в Каннах (Франція).

13 квітня в день початку антитерористичної операції на сході України Благодійний фонд *EQUITES* та Продакшн студія «Mir&Co» презентували документальний фільм С. Лисенка «Брати по зброї/Brothers in arms», який знімали від самого початку війни. Проект реалізовано на волонтерських засадах за підтримки Гете-Інститут в Україні.

За кордоном

Проект кримінальної драми «Носоріг» О. Сенцова виграв конкурс на фінансову підтримку від Польського кіноінституту. Підготовку до знімання стрічки було розпочато ще у 2013 році, однак виробництво фільму не було завершено через незаконне ув'язнення режисера в Росії. Кінокартина створюватиметься у копродукції України, Німеччини та Польщі. Початок знімання заплановано на вересень 2020 року.

А виробництво повнометражного фільму «Памфір» Д. Сухолиткого-Собчука підтримав швейцарський фонд *Visions Sud Est*. Виробник стрічки компанія *BOSONFILM* уже підписала угоду з фондом, яка, окрім фінансової підтримки обсягом 50 тис. швейцарських франків (майже 1,4 млн грн), передбачає й інформаційний супровід, а також право на розповсюдження стрічки на території Швейцарії та Ліхтенштейну.

30 квітня вийшов трейлер документального фільму В. Мули «UKE – the Untold story of Hockey Legends»/«UKE – нерозказана історія хокейних легенд» про хокеїстів з українським корінням, які в різні часи здобували Кубок Стенлі (США та Канада). Фільм знятий за підтримки Міністерства культури та інформаційної політики України, Державного агентства України з питань кіно, а також компанії *Meest*. Реліз стрічки заплановано на осінь 2020 року.

Чорна комедія «Нічний Швидкий» сестер М. та О. Артеменко стала найкращим короткометражним фільмом місяця на фестивалі *Best short film* у Канаді.

Компанія *Film.ua Distribution* уклала три угоди з продажу багатосерійного серіалу «Кріпосна» у рамках каннського кіноринку контенту *MIPTV* (Франція), який цього року пройшов онлайн. Серіал виробництва *StarLight Films* та

Film.UA придбали компанія *A.K.Company* (Японія), телеканал *Prima* (Чехія) та канал *Mediaset* (Іспанія).

А «Медіа Група Україна» уклала угоду з телеканалом *Mtavari* (Грузія) про продаж двох своїх серіалів – «Обручка з Рубіном» та «Райське місце».

Візуальні мистецтва

В Україні

Роботи авторів з Аргентини, Бельгії, Франції, Німеччини та Польщі було представлено на конкурсі «Хто поруч з тобою» *Міжнародного фотофестивалю Odesa Photo Days 2020*, який 23–26 квітня пройшов у онлайн-форматі. Також спеціально до форуму куратори з різних країн підготували лекції. Зокрема Трейсі Маршалл (Велика Британія) підняла тему «Майбутнє фотоіндустрії», Ману Брабо (Іспанія) розповів про «Документальну фотографію під час карантину», а Доріс Гассер та Марко Де Мутьє (Швейцарія) влаштували цілий онлайн-перформанс на лекції «10 порад постфотографії для постпандемічних часів».

24 квітня розпочалася цифрова виставка творів із колекції Британської Ради та художників з Грузії, Туреччини й України – «Майже там». Виставка апелює до вічного бажання людини визначити власне місце відносно країни чи стосовно внутрішніх прагнень до себе. До експозиції увійшли твори А. Звягінцевої, О. Голосія, Ю. Голуб, Я. Футимського та інших українських митців. Кураторами проекту стали: Теона Буркіашвілі (Грузія), Сейхан Мусаоглу (Туреччина) та Т. Кочубінська (України).

Упродовж квітня в Українському Домі під гаслом «Повільне життя – зухвалий арт!» тривала онлайн-виставка про життя в умовах карантину «У нас всі вдома», створена у співпраці українських і закордонних митців. До виставкового проекту, зокрема, долучилися фотограф Спенсер Тунік, скульпторка Стефані Х. Ші (США), мисткиня Алісія Б'яла (Польща), художниця Маріко Гельман (Україна – Чехія). Проект поєднує різні погляди, абсолютно несхожих художників, представляє різні медіа. Роботи можна оглянути до 10 травня.

Студія *Magic Innovations* представила Україну в мультимедійному проекті міжнародної солідарності «Один світ. Одне серце», який об'єднав 46 медіа-художників з п'яти континентів. 17 квітня у знак подяки лікарям і всім, хто бореться проти пандемії, зведене відео проекту одночасно демонструвалося на міських фасадах у Сіетлі (США), Монтерреї (Мексика), Аскері (Норвегія), Бухаресті (Румунія), Будапешті (Угорщина), Києві (Україна) тощо.

За кордоном

Серія світлин Є. Самученка «Рожева планета» із зображеннями соляних озер в Херсонській області увійшла до короткого списку премії *Sony World Photography Awards 2020*. Фото буде представлено у професійній категорії конкурсу. Фотографії цієї серії також опублікував британський журнал *National Geographic*.

Низка українських художників, серед яких – А. Бут, В. Устянська, Є. Тітаренко, Д. Кришталь, В. Рубахіна та ін., презентували свої роботи в рамках міжнародної онлайн-виставки «Розблоковані», організованої в Ухані (КНР) з 17 квітня по 10 травня. Основною темою заходу стало мистецьке переосмислення пандемії *COVID-19*. Однією з організаторів виставки стала українка К. Вітчинкіна – викладач дизайну Інституту технології моди провінції Цзянсі, член Спілки дизайнерів України. Участь у виставці також взяли митці з Китаю, США, Уругваю, Індії, Сербії тощо.

Музеї. Охорона культурної спадщини в Україні

У рамках грантового проєкту «Реставрація спільної історичної та культурної спадщини Словаччини та України» Європейський Союз виділив кошти на відновлення іконостасу та внутрішніх розписів у Хрестовоздвиженському греко-католицькому кафедральному соборі в Ужгороді. У храмі, зокрема, збереглися стінописи знаних монументальних живописців Йосипа Бокшая та Фердинанда Видри. Проєкт реалізується в рамках Програми транскордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства «Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна 2014–2020 років».

Перебуваючи на карантині, світова музейна спільнота знаходить способи ділитися знаннями. Зокрема, поки доступ до об'єктів всесвітньої спадщини майже повністю закритий, ЮНЕСКО за технічної підтримки платформи *Google Arts & Culture* організувала віртуальну виставку десятків пам'яток з усього світу. Ініціативу підтримав і Національний художній музей України – відтепер на платформі *Google Arts & Culture* є сторінка *NAMU* з інформацією про установу та галерея творів із колекції. Також цього місяця проходила низка міжнародних музейних акцій і флешмобів, які розширюють музейну аудиторію та поширюють знання про культурне надбання через популярні сучасні формати. Найпоширенішим музейним флешмобом місяця став *#CreepiestObject*, ініційований Йоркширським музеєм (Велика Британія). Автори закликали музейних кураторів опублікувати в соціальних мережах фото своїх найбільш моторошних експонатів. На нього відгукнулися й українські музеї – найстрашніші експонати зі своїх колекцій презентували: Національний заповідник «Софія Київська» (фреска «Готські ігри» поч. XI ст.); Музей «Кирилівська церква» (сцени пекла, виконані у XIX ст. київськими художниками Ф. Ризниченком та П. Васильчен-

ком); Національний музей мистецтв ім. Б. та В. Ханенків (тибетська ритуальна чаша-капала XVIII ст., виготовлена з людського черепа); Музей історичних коштовностей України (срібний позолочений футляр пер. пол. XIX ст., у якому було поховане серце графа А. Безбородька); Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д. Яворницького (модель мумії немовляти I тис. до н.е., привезена з Єгипту в 1849 р.) та ін.

За кордоном

ICOM, як представник міжнародного музейного спільноти, звернувся до політиків усього світу з проханням підтримати музеї під час пандемії *COVID-19*. Міжнародна рада музеїв закликала уряди виділити фонд допомоги для порятунку музеїв та їхніх професіоналів, аби вони могли пережити ці складні часи та надалі продовжували свою службу для наступних поколінь. Адже культурне надбання, яке зберігають музеї, є найважливішою частиною ідентичності народів та націй і є життєво важливим елементом для суспільства, заради якого інституції й працюють. Культурна спадщина кожної країни накопичується століттями, її роль є ключовою для майбутнього людства, особливо в часи невідомості, як зараз.

Видання *The Clavert Journal* (Велика Британія), яке слугує гідом з культури, інновацій, фотографії та туризму по «Новому Сходу», написало про український Музей космосу в Переяславі-Хмельницькому. Окрім колекції, музей унікальний тим, що знаходиться у будівлі церкви. Як зазначив фотограф Нільс Аккерман – «Це одне з тих унікальних місць, які можна знайти лише в пострадянській Україні».

Література

В Україні

Український інститут книги запустив програму підтримки перекладів творів української літератури іншими мовами *Translate Ukraine*, яка має стати дієвим інструментом для виходу українських авторів на іноземні ринки. Програма розрахована на видавців у тандемі з перекладачами, які бажають перекласти та видати твори української літератури для розповсюдження на іноземних книжкових ринках. УІК покриватиме витрати на придбання прав та на переклад одного видання у межах 4 тис. євро.

10 квітня Програма ЄС «Дім Європи» оголосила переможців конкурсу грантів на переклад. З-понад 70 заявок експерти обрали вісім українських видавців, що перекладуть з мов ЄС та опублікують українською твори, а також три видавництва з ЄС, що опублікують книжки українських авторів мовами своїх країн. Грантова підтримка – 4 000 євро для кожного книговидавця. Переможцями конкурсу стали такі українські видавництва: «IST Publishing»,

«Komubook», «Комора», «Човен», «Видавництво», Центр Юдаїки, «Дух і Літера», «Наш Формат». Своєю чергою Колегіум Східної Європи ім. Яна Новака-Єзьоранського (Польща) перекладе і видасть ранні поезії В. Стуса, болгарське видавництво «Парадокс» – повість «Чормет» М. Камиша, а чеське видавництво «Větrné mlýny» – роман «Б-52» А. Дністрового.

Львівський форум видавців став партнером всесвітньої онлайн-ініціативи «Фестиваль надії», яку започаткувала європейська поетична платформа *Versopolis*. Фестиваль відбувся 24–30 квітня та став масштабним відкритим святом літературної творчості в різних формах. У ньому взяли участь автори з 28-ми країн. Команда Львівського форуму підготувала кураторську програму українських поетів. Тож у рамках події свої поезії читали І. Цілик, К. Калитко, О. Сливинський, Г. Крук і Т. Малкович.

За кордоном

Три українських автори потрапили до почесного списку *IBBY Honour List 2020* від Міжнародної ради з дитячої та підліткової книги (*International Board on Books for Young People – IBBY*). Це письменник О. Дерманський – за книжку «Мері» (вид-во «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», 2018), ілюстраторка О. Кузнєцова – «Пір’їнка птаха-мрії» (вид-во «Авіаз», 2017), а також перекладачка Н. Іваничук – «Антон та інші нещастя» С. Гюдрун (вид-во «Видавництво Старого Лева», 2018). Рада що два роки складає перелік нещодавно виданих видатних книг для дітей, щоб відзначити найкращих письменників, художників та перекладачів з країн-членів *IBBY*. Основна мета почесного списку, як і самої організації, – сприяти міжнародному порозумінню за допомогою дитячої літератури.

Творча майстерня «Аграфка» – Р. Романишин та А. Лесів – стала переможцем одного з головних щорічних європейських конкурсів у галузі комунікаційного дизайну *European Design Awards*. Ілюстраторів відзначено за дизайн поетичної книжки М. Савки «Оптика Бога» (вид-во «Видавництво Старого Лева», 2019). Це вперше українські дизайнери здобули «золото» у номінації «Книга і видавничі ілюстрації».

У США вийшла книга оповідань О. Забужко «Your Ad Could Go Here» (вид-во «Amazon Crossing»). До книги увійшли тексти з україномовної збірки «Після третього дзвінка вхід до зали забороняється» (2017) у перекладі Г. Гринь. Журнал світової літератури «Асимптота», що виходить на Тайвані, обрав це видання книжкою місяця.

Бібліотеки

В Україні

Як зазначалося, за підтримки Програми ЄС «Дім Європи» Всеукраїнське громадське об’єднання «Українська бібліотечна асоціація» у партнерстві з пуб-

лічними бібліотеками м. Орхус (Данія) та Білоруською бібліотечною асоціацією розпочало реалізацію проєкту «Твори культуру: бібліотечні інноваційні послуги». Учасниками проєкту стали 26 бібліотек з України та 6 – з Білорусі. У формі вебінарів бібліотекарі вчитимуться створювати інноваційні послуги, використовуючи спеціальну методологію, розроблену Публічною бібліотекою американського міста Чикаго та публічними бібліотеками данського Орхуса під назвою «Дизайн-мислення для бібліотек». Програма також передбачає двотижневе стажування за участі тренерів із України та Данії. Підсумком проєкту стане впровадження нової бібліотечної інноваційної послуги з розвитку креативних індустрій.

Релігія

В Україні

27 квітня відбулася відеоконференція керівництва Світового Конгресу Українців (СКУ) з Предстоятелем Української греко-католицької церкви Блаженнішим Святославом. Співрозмовники обмінялися думками з приводу підтримки українських громад у світі та підкреслили важливість сконсолідованої роботи Церкви, діаспори та міжнародних гуманітарних організацій для дієвої відповіді на наслідки пандемії. А 28 квітня керівництво СКУ провело телеконференцію з Предстоятелем Православної церкви України Епіфанієм. Сторони обговорили питання допомоги українським громадянам, які через карантинні обмеження вимушено залишаються за кордоном, стан державно-церковних та міжконфесійних відносин в Україні, утвердження ПЦУ як однієї з автокефальних Церков-Сестер. Також було домовлено продовжувати плідну співпрацю, яка встановилася між Світовим Конгресом Українців та ПЦУ. В обох розмовах взяли участь президент СКУ П. Грод, перший віцепрезидент і голова комісії з релігійних питань С. Романів, виконавчий директор СКУ М. Купріянова та директор Представництва СКУ в Україні С. Касянчук.

За кордоном

28 квітня Комісія США з міжнародних релігійних свобод оприлюднила щорічний звіт про стан цих свобод у світі. Серед іншого у документі рекомендовано Державному департаменту США внести Росію до списку «країн, що викликають особливе занепокоєння». Причина – не тільки погіршення стану з релігійними свободами в самій Росії, а й те, що до таких дій Москва вдається і на окупованих територіях України – в Криму і на частині Донбасу. Серед поданих Комісією рекомендацій – санкції проти Росії та прийняття закону про підтримку релігійних свобод в окупованих частинах України.

Благодійність

В Україні

11–24 квітня Французький Червоний Хрест спільно з Аукціонним домом «Дукат» провели благодійний онлайн-аукціон українського мистецтва, на якому було представлено роботи І. Григор'єва, М. Вайсберга, Л. Левицького, З. Лерман та ін. Зібрані кошти спрямують на реалізацію гуманітарної програми Французького Червоного Хреста в Україні – підтримку людей у складних соціальних ситуаціях, зокрема пов'язаних з пандемією *COVID-19*.

Дискусії

В Україні

30 квітня Український ПЕН за підтримки Фонду сприяння демократії Посольства США в Україні організував онлайн-дискусію «Суспільний договір: чи можливе культурне партнерство з Росією в часи війни». У заході взяли участь: президент Українського ПЕН, поет і публіцист М. Рябчук, акторка І. Вітовська-Ванца, музичний продюсер І. Тарнопольський, книговидавці В. Кириченко та М. Савка. Учасники обговорили необхідність співпраці нашого книжкового, музичного та кіноринку із Росією, за яких умов та задля яких цілей можлива така співпраця. Під час дискусії також підняли теми державного регулювання у цій сфері та потреби вироблення консолідованої позиції гравців ринку з цього питання.

Матеріал підготувала

Г. М. Іванченко

завідувачка сектору ДЗК

відділу НАУІ Інформцентру

з питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко***

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,21. Б/т. Зам. 37. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12